

AMERIČKA REVOLUCIJA: UZROCI I POSLJEDICE

UDC/UDK: 342:316.423.3(73)

DOI 10.51558/2712-1178.2023.9.2.298

Stručni rad

Haris Silajdžić, MA iur

Doktorant na Pravnom fakultetu Univerziteta u Sarajevu

e-mail: harissilajdzic@hotmail.com

SAŽETAK

Cilj ovog rada je prikazati uzroke i posljedice Američke revolucije. Američka revolucija predstavlja jednu od prvih revolucija koje su donijele najznačajnije promjene u cjelokupnom državnom uređenju. U prvom dijelu rada obrađeno je sedam događaja koji su prethodili Revolucionarnom ratu. Drugi dio ovog rada je posvećen donošenju Deklaracije o nezavisnosti 1776. godine. Kroz treći dio, koji se odnosi na Revolucionarni rat, objašnjen je tok rata, najznačajnije bitke te uticaj i ulazak drugih država u rat. Posljednji dio rada odnosi se na kratkoročne i dugoročne posljedice Američke revolucije. Za izradu ovog rada su korištene historijska i dogmatsko-normativna metoda. Na kraju rada je izveden zaključak.

Ključne riječi: *Američka revolucija, Deklaracija o nezavisnosti 1776, Revolucionarni rat, uzroci Američke revolucije, posljedice Američke revolucije*

1. UVOD

Naseljevanje Sjeverne Amerike krenulo je početkom 1600-ih godina. Prva kolonija je bila Virdžinija (Virginia) koja je osnovana 1607. godine. Stanovništvo je konstantno pristizalo i broj kolonija se povećao na trinaest. Postojale su tri vrste kolonija na teritoriji Sjeverne Amerike. Prve i najmnogobrojnije su bile krunske kolonije. Njima je upravljao guverner kojeg je imenovao britanski kralj. Druge kolonije su bile trgovačke kolonije kojim je upravljalo trgovačko društvo. Posljednja vrsta kolonija su bile vlasničke kolonije kojima su upravljali vlasnici

odnosno bogati zemljoposjednici. Vremenom su skoro sve kolonije postale krunske. Jedno od prvih neslaganja tadašnjem kolonijalnom stanovništvu je bio britanski guverner koji nije bio upoznat sa načinom života i običajima tog društva. Zbog tog i sličnih razloga je jako često dolazilo do incidenata između kolonijalnog stanovništva i britanske vlasti. Napetost je rasla i situacija se pogoršavala iz godine u godinu. Stanovništvo je bilo sve više potčinjeno britanskoj vlasti. Među stanovništvom se razvila svijest za pobunom odnosno revolucijom. Mnogi historičari i autori smatraju da je ideja za revolucijom najviše došla do izražaja posljednjih deset godina prije nezavisnosti. Zato su ustanovljeni i detaljno opisani događaji koji su prethodili onome što će se kasnije nazvati Revolucionarni rat. Postignut je koncenzus među autorima i historičarima o sedam ključnih događaja koji su prethodili Revolucionarnom ratu. Pored tih događaja, u ovom radu će se analizirati i period donošenja Deklaracije o nezavisnosti 04. jula 1776. godine. Uticaj proglašenja nezavisnosti, tok rata i najznačajnije bitke, će biti objašnjene u četvrtom dijelu ovog rada. U posljednjem dijelu rada obraditi će se posljedice revolucije koje počinju od službenog priznanja od strane Velike Britanije 03. septembra 1783. godine pa sve do početka Građanskog rata 1861. godine. Na kraju rada je izveden zaključak.

2. DOGAĐAJI KOJI SU PRETHODILI REVOLUCIONARNOM RATU

Mnogi autori smatraju da postoji sedam događaja koji su prethodili Revolucionarnom ratu (Revolutionary war). Tih sedam događaja su: donošenje Zakona o pečatu (Stamp Act) iz 1765. godine, zakoni Taunšenda (Townshend Acts) iz 1767. godine, Bostonski masakr (The Boston Massacre) iz 1770. godine, Bostonska čajanka (The Boston Tea Party) iz 1773. godine, Zakoni o prinudi (Coercive Acts) iz 1774. godine, bitke kod Leksingtona i Konkorda (Battles of Lexington and Concord) iz 1775. godine i napad Britanaca na obalne gradove što je prethodilo Revolucionarnom ratu 1775. godine.

Prvi događaj je bio donošenje Zakona o pečatu 1765. godine. Sam čin donošenja ovog zakona nametao je porez u američkim kolonijama jer je Britansko carstvo bilo u velikim dugovima zbog ratova. Kolonije su predstavljale izvor prihoda i to je smetalo kolonijalnoj vlasti. Britanski parlament usvojio je Zakon o pečatu kako bi im pomogao

obnoviti njihovo finansijsko stanje, pogotovo nakon Sedmogodišnjeg rata s Francuskom. Jedan dio prihoda nametnutovim zakonom održavao je nekoliko pukovnija vojnika u Sjevernoj Americi kako bi se osigurao mir.¹ Ovaj zakon predstavlja popis finansijskih tereta itaj brojje iznosio 54. Pored toga, ovim zakonom su obuhvaćeni dokumenti kao što su isprave, dnevne novine, izdanja, ugovori i sl. Svi ti dokumenti moraju imati poreski pečat.² U svojoj knjizi autor Hutton Webster navodi trinaest rješenja Kongresa vezana za Zakon u pečatu te navodi da su članovi Kongresa, iskreno odani, s najtoplijim osjećajima naklonosti i dužnosti prema ličnosti i vladi Njegovog Visočanstva nepovredivo vezani uz sadašnje sretno uspostavljanje protestantskog nasljedstva, umova i duboko impresionirani osjećajem sadašnjosti i predstojećih nedaća britanskih kolonija na ovom kontinentu.³

Dok su Kongres i kolonijalne skupštine donosili rezolucije i izdavalu peticije protiv Zakona o pečatu, kolonisti su uzeli stvar u svoje ruke. Oni su formirali posebne organizacije koje su imale cilj da na najprikladniji način odgovore Velikoj Britaniji.⁴ Najpoznatiji narodni otpor dogodio se u Bostonu, gdje su protivnici Zakona o pečatu, nazivajući se Sinovima slobode (Sons of Liberty) hodali Bostonom sa likom Endru Olivera (Andrew Oliver).⁵ Slični događaji su se mogli naći i u drugim gradovima. Ljudi su prijetili distributerima maraka i uništavali njihovu imovinu. Početkom 1766. godine većina distributera maraka podnijela je ostavke sa svojih pozicija od kojih su mnoge podnesene pod prisilom. Brodovi u lukama koji su nosili papire sa markama iz Engleske nisu mogli da isprazne svoj teret zbog ljudi koji im nisu dali pristup istim. Zbog ovakvog otpora nije

1 History. Stamp Act. dostupno na: <https://www.history.com/topics/american-revolution/stamp-act> Stranici pristupljeno 08.07.2022.

2 Halapić, E., (2019), *Kratki uvod u angloameričko pravo*, Pravni fakultet Univerziteta u Sarajevu, Sarajevo, str. 106.

3 Webster, H., (1920), *Historical Source Book*, D. C. Health & Co., Boston, str. 63.

4 Halapić, E., „Ustav Sjedinjenih Američkih Država (1787) i sudska interpretacija“, Godišnjak Pravnog fakulteta u Sarajevu, LV, 2012, str. 228.

5 Endru Oliver (Andrew Oliver) je bio distributer maraka u Bostonu. Nakon nereda u Bostonu, Sinovi slobode su mu uništili dom i zaprijetili ubistvom ukoliko ne podnese ostavku. Oliver to nije učinio i ubrzo je obješen za Drvo slobode (Liberty Tree). Opširnije na: https://www.si.edu/object/npg_NPG.78.218 Stranici pristupljeno 08.07.2022.

bilo moguće provesti Zakon o pečatu i parlament ga je 1766. godine ukinuo.

Drugi događaj koji je prethodio Revolucionarnom ratu je bilo donošenje zakona Taušenda iz 1767. godine. Većina stanovništva je bila na ivici siromaštva a Velika Britanija je činila sve da im još više oteža život. Međutim, dolaskom na vlast Čarlsa Taunšenda (Charles Townshend) kao Kancelara državne riznice stvari su se počele mijenjati. Narod koji je živio u kolonijama je bio protiv direktnog oporezivanja te je Taunšend želio reformu kolonijalne uprave. Kao što kaže sam naziv, zakoni Taušenda su doneseni u junu 1767. godine i one su sadržavale plaćanje uvoznih dažbina na slikarske boje, papir, staklo i čaj. Od tih prihoda su se osiguravale plate kolonijalnih sudija i izvršnih dužnosnika i na taj način su bili oslobođeni zavisnosti od lokalnog zakonodavstva. Pored toga, u svrhu spriječavanja svake vrste šverca, stvoren je Američki odbor carinskih povjerenika (American Board of Customs Commissioners), sa sjedištem u Bostonu.⁶

Ova dva dokumenta su ujedinila koloniste te uz pomoć Sinova slobode počeli bojkot britanske robe. Kao odgovor na ovaj bojkot, Britanci su poslali vojne trupe da uguše nemire i zaustave bojkot. Netrpeljivost između kolonijalnog stanovništva i britanskih vojnika nije prestajala i počelo je uništavanje trgovina koje su prodavale britanske proizvode. Ovi događaji su eskalirali kada su britanski vojnici 05. marta 1770. godine pucali na kolonijalno stanovništvo i pritom usmrtili pet osoba.⁷ Ovaj događaj je u historiji poznat kao Bostonski masakr.

Bostonski masakr iz 1770. godine predstavlja treći događaj koji je prethodio Revolucionarnom ratu. Velika netrpeljivost je postojala između kolonijalnog stanovništva i britanskih vojnika. Ovakva vrsta nesuglasica je dovodila do sve veće neuravnoteženosti odnosa, pa čak i do pojedinih fizičkih obračuna. Kako navode autori L. Kinvin Wroth i Hiller B. Zobel u svom članku da se „usamljeni stražar na King Streetu umiješao među skupinu ljudi dok je obavljao svoju dužnost te je potom pozvao u pomoć“.⁸ Na njegov poziv u pomoć se odazvalo šest vojnika, kaplar i kapetan Tomas Preston (Thomas

6 Harlov, R., V., Adams, S., (1923), *Promoter of the American Revolution: A Study in Psychology & Politics*, Henry Holt and Company, New York, str. 99.

7 History. Townshend Acts. dostupno na: <https://www.history.com/topics/american-revolution/townshend-acts> Stranici pristupljeno 09.07.2022.

8 Wroth, L., K., Zobel, H., B., „*The Boston Massacre Trials*“, American Bar Association Journal vol. 55, br. 4/1969, str. 329.

Preston). Vojnici su počeli pucati, tri osobe su preminule istog trena, jedna nedugo kasnije a peta nakon nekoliko dana.⁹ Kroz nekoliko sati, kapetan Preston i njegovi vojnici su uhapšeni.

Naredni događaj je jedan od najpoznatijih događaja u američkoj historiji i naziva se Bostonska čajanka. U noći 16. decembra 1773. godine, grupa muškaraca, maskirana u Indijance ukrcala se na tri teretna broda koja su prevozila čaj. Grupa je razvalila sanduke i bacila čaj u vodu. Taj čin je prvenstveno predstavljao znak protesta protiv Zakona o čaju (Tea Act) iz 1773. godine.¹⁰ Međutim, ovo je predstavljalo dio većeg protesta a to je protest protiv Velike Britanije. Ovakvo ponašanje je bilo nezakonito i bez ikakve sumnje bi počinioci ovakvog djela bili žestoko i surovo kažnjeni da su uhvaćeni. Autor James E. Leahy ovakvo ponašanje naziva „blistavi protest (flamboyant protest)“.¹¹ On smatra da se ovakvo ponašanje poistovjećuje sa spaljivanjem zastave ili nošenje iste kao komad odjeće što predstavlja privlačenje pažnje na sebe.¹² Kao što kaže autor Alison Peck „Bostonska čajanka je simbol populizma protiv establišmenta koji je uspješno potkopavao nepopularni vladin režim“. Naziv ovog događaja usvojio je savremeni politički pokret nastojeći, između ostalog, zamijeniti političke elite izabranim dužnosnicima za koje se smatra da su bliži i da više odgovaraju običnim ljudima.¹³

Zakoni o prinudi iz 1774. godine, poznatiji kao nepodnošljivi ili nedopustivi zakoni (Intolerable Acts) u američkim kolonijama, sadrže četiri zakona koja je britanski Parlament donio za kažnjavanje kolonije Masačusets (Massachusetts) zbog Bostonske čajanke. Četiri zakona bila su Zakon o luci u Bostonu (Boston Port Act), Zakon o vladi Masačusetsa (the Massachusetts Government Act), Zakon o organizaciji pravosuđa (the Administration of Justice Act) i Zakon o razmještanju (Quartering Act). Ova vrsta zakona izazvala je snažan

9 *Ibid*, str. 329.

10 Zakon o čaju (Tea Act) je donio Parlament 1773. godine. Prvobitno je trebao da snizi cijene čaja unutar kolonija ali je ovaj zakon dopustio kompaniji East India da prodaje čaj direktno na kolonijalnom tlu bez prvobitnog istovara u Velikoj Britaniji. Tim činom su iz prodaje izbačeni kolonijalni trgovci. Opširnije o Zakonu o čaju na: <https://www.history.com/topics/american-revolution/tea-act> Stranici pristupljeno 09.07.2022.

11 Leahy, J., E., „*Flamboyant Protest, the First Amendment and the Boston Tea Party*“, *Brooklyn Law Review* vol. 36, br. 2/1970, str. 210.

12 *Ibid*, str. 210.

13 Peck, A., „*Revisiting the Original Tea Party: The Historical Roots of Regulating Food Consumption in America*“, *UMKC Law Review* vol. 80, br. 1/2011, str. 2.

otpor i protivljenje kolonijalnog stanovništva.¹⁴

Prvi zakon tj. Zakon o luci u Bostonu, dobio je kraljevsko odobrenje 31. marta 1774. godine. ovim zakonom je predviđeno zatvaranje luke u Bostonu za trgovinu sve dok se kompaniji East India ne nadoknade gubici koje je pretrpjela tokom nereda u Bostonu.¹⁵ Zakon o vladi Masačusetsa predstavlja drugi zakon koji pripada ovim zakonima. Parlament je donio zakon 20. maja 1774. godine te je istog dana dobio kraljevsko odobrenje. Ovim zakonom je predviđeno Vijeće Masačusetsa uz odobrenje guvernera kojeg je imenovala kruna. Guverner je imao ovlaštenje da imenuje sudije i okružne šerife. Pored toga, ovaj zakon je ograničio sastanke gradske uprave na jednom godišnje a za svaki dodatni sastanak je bila potrebna saglasnost guvernera.¹⁶ Treći zakon tj. Zakon o organizaciji pravosuđa, poznatiji kao Zakon o ubistvu (Murder Act) i imao je svrhu osigurati pošteno suđenje britanskim vojnicima koji su optuženi za teška krivična djela dok su uklanjali i gušili proteste u Bostonu. Prema arhivskim dokumentima, odjeljak ovog zakona glasi: „Porotnici koji će pokušati riješiti probleme u bilo kojoj takvoj radnji, trebali bi imati pogled na dotične poruke, zemlje ili mjesta, kako bi bolje razumjeli dokaze koji će se dati nakon suđenja u takvim pitanjima; u svakom takvom slučaju dotični sudovi u kojima ovise takve radnje mogu naložiti poroti dotično mjesto, koje će tada i tamo određivati dotične stvari od strane dviju osoba koje će imenovati Sud; i posebne troškove svih takvih stavova koje dopušta Sud, prije suđenja plaća stranka koja je predložila pogled (negativna strana koja na to ne pristaje); i oporezuje troškovnik, nakon donošenja presude u takvom suđenju; i na sve stavove uz pristanak stranaka, koje je naložio Sud, troškove će, kako to dopušta Sud, prije suđenja, podjednako platiti navedene stranke. I neka bude hitno doneseno od gore navedenog tijela, ako se protiv bilo kojeg šerifa poduzme bilo kakva radnja zbog onoga što će učiniti u izvršenju ili na temelju ovog zakona, on se može izjasniti o općem pitanju i dati posebnu stvar u dokaze; i ako mu se donese presuda, podmirit će trostruke troškove.“¹⁷ Posljednji zakon je bio Zakon o razmještanju iz 1774.

14 Eisenhuth, C., The Coercive (Intolerable) Acts of 1774. Dostupno na Mount Vernon: <https://www.mountvernon.org/library/digitalhistory/digital-encyclopedia/article/the-coercive-intolerable-acts-of-1774/> Stranici pristupljeno 09.07.2022.

15 Schlesinger, A., M., (1918), *Colonial Merchants and the American Revolution, 1763-1776*, Columbia University, New York, str. 305.

16 Eisenhuth, C., *op. cit.*

17 Bill for the Impartial Administration of Justice in the Province of Massachu-

godine. Ovaj zakon se nije samo odnosio na koloniju Masačusets nego na sve kolonije. On je omogućio kraljevskim guvernerima, umjesto kolonijalnim zakonodavstvima, da pronađu domove i zgrade kako bi smjestili britanske vojnike. To je samo dodatno razbjesnilo koloniste time što su u američke gradove ubacili ono što se smatralo stranim vojnicima i oduzeli im ovlasti da drže vojnike po strani.¹⁸

Zakoni o prinudi trebali su slomiti koloniju Masačusets i na taj način upozoriti ostale kolonije na posljedice pobunjeničkog ponašanja. Svaki je čin posebno dizajniran da nanese ozbiljnu štetu određenom aspektu kolonijalnog života. Međutim, parlament nije predvidio da će ostale kolonije doći u obranu Bostona, te je ovo bio prvi slučaj masovnog kolonijalnog ujedinjenja. U svojoj knjizi, profesor Edin Halapić navodi: „opisani događaji kao i postupci britanskog Parlamenta, predstavljaju konačan odgovor kolonista na najvažnije pravno-političko pitanje, a to je da parlament nema pravo donošenja zakona na kolonije“.¹⁹

Bitke kod Leksingtona i Konkorda predstavljaju početak oružanog sukoba između kolonijalnog stanovništva i Velike Britanije. Ove bitke su označile početak Revolucionarnog rata. U ranim jutarnjim satima 19. aprila 1775. godine britanske trupe ulaze u grad Leksington te se nalaze sa vojnom četom od preko 70 ljudi koje je predvodio kapetan Džon Parker (John Parker).²⁰ On je svojim ljudima naredio da se razidu i nedugo zatim britanski vojnici su počeli pucati i pritom usmrtili 8 osoba te nekoliko ranili. Britanske trupe su zatim krenule prema Konkordu.²¹

setts, *American Archives: Consisting of a Collection of Authentick Records, State Papers, Debates, and Letters and Other Notices of Publick Affairs*, 111-112-131-132/1837, str. 111-112.

18 *The Quartering Act*, American Battlefield Trust. Dostupno na: <https://www.battlefields.org/learn/articles/quartering-act> Stranici pristupljeno 10.07.2022.

19 Halapić, E., (2015), *Vrhovni sud Sjedinjenih Američkih Država (1790-2005)*, Pravni fakultet Univerziteta u Sarajevu, Sarajevo, str. 26.

20 Kapetan Džon Parker (John Parker) bio je jedan od najvažnijih vojnih komadanata tokom bitki kod Leksingtona i Konkorda. Njegovo vodstvo je pomoglo odvesti patriotsku vojsku do pobjede nad dobro organiziranim i dobro obučanim britanskim trupama kojima je zapovijedao Tomas Gejdz (Thomas Gage). Opširnije o Džonu Parkeru na: <https://thehistoryjunkie.com/captain-john-parker-facts/> Stranici pristupljeno 10.07.2022.

21 Lexington and Concord. American Battlefield Trust. Dostupno na: <https://www.battlefields.org/learn/revolutionary-war/battles/lexington-and-concord> Stranici pristupljeno 10.07.2022.

Zauzeli su Sjeverni most (North bridge) da osiguraju siguran prelazak preko rijeke Konkord i postavili tri čete da ga čuvaju. Pored toga poslali su još tri čete da unište neke radnje koje su se nalazile u daljini.²² S obzirom da se kolonijalne trupe nalazile na obližnjim brdima, vidjeli su kako dim dolazi iz grada. Pretpostavljajući da britanske trupe pale grad, četa Akton (Acton), koju je predvodio kapetan Ajzak Dejvis (Isaac Davis) silazi sa brda i napada britanske trupe. Vidjevši da su nadjačani, britanske trupe se povlače nazad u grad te pritom ubijaju kapetana Ajzaka Dejvisa. Prilikom povratka u Boston, britanske trupe su upadale u svaku zasjedu koja se mogla postaviti. Najveća zasjeda je bila upravo kroz Leksington gdje su im s leđa prišli vojnici komadanta Parkera kao čin osвете za ubijene vojnike tog jutra.²³ Tokom bježanja trupe su pružale otpor sve dok se nisu urkrcale na svoje brodove koji su bili usidreni u luci u Bostonu. Kolonijalna vojska ih je pustila da pobjegnu.

3. DONOŠENJE DEKLARACIJE O NEZAVISNOSTI

Američku deklaraciju o nezavisnosti je potpisalo trinaest tadašnjih Britanskih kolonija a te kolonije su: Nju Hempšir (New Hampshire), Masačusets (Massachusetts), Roud Ajlend (Rhode Island), Konektikut (Connecticut), Nju Jork (New York), Nju Džersi (New Jersey), Pensilvanija (Pennsylvania), Delaver (Delaware), Merilend (Maryland), Virdžinija (Virginia), Sjeverna Karolina (North Carolina), Južna Karolina (South Carolina) i Džordžija (Georgia). Kongres je potvrdio Deklaraciju 4. jula 1776. godine i ta je Deklaracija postala konstitutivni akt Sjedinjenih Američkih Država. Autor Charles Bancroft Deklaraciju o nezavisnosti naziva „besmrtni državni dokument i opći izljev duše jedne zemlje“.²⁴ Mnoge vodeće kolonijalne umove vodila je nada da će se nepravde ispraviti i da će doći do pomirenja sa Velikom Britanijom. Međutim, to nije bilo moguće osim da se to pomirenje temelji na ropskoj predaji prava te da sloboda bude privilegija. Stoga je ova rezolucija pretvorila

22 Hildreth, R., (1849), *History of the United States of America, from the Discovery of the Continent to the End of the Sixteenth Congress*, Harper & Bros., Publishers, New York, str. 68.

23 Lexington and Concord. *op. cit.*

24 Bancroft, C., (1875), *Footprints of Time: And a Complete Analysis of Our American System of Government*. R. T. Root Publisher, Burlington, str. 175.

trinaest kolonija u slobodne i nezavisne države.²⁵ Deklaracija temelji svoj argument za nezavisnost na dva koncizna načela a to su: da su svi ljudi jednaki u pravima i, drugo, da pravedna vlada stoji samo na saglasnosti onih kojima vlada.²⁶

Ideja revolucije je zaživjela i u zvaničnom dokumentu tj. Deklaraciji o nezavisnosti:

„Kada u toku historije postane nužno da jedan narod raskine političke veze koje su ga spajale s drugim i zauzme među silama ovog svijeta posebno i ravnopravno mjesto koje mu daju zakoni prirode i Bog te prirode, dužno poštovanje mišljenja čovječanstva zahtijeva od njega da objavi sve ono što ga je navelo na to odvajanje.

Držimo da su ove istine očigledne, da su svi ljudi stvoreni jednaki, da ih je njihov Stvoritelj obdario određenim neotuđivim pravima, da su to život, sloboda i potraga za srećom. Da bi se osigurala ta prava, Vlade se uspostavljaju među ljudima, a svoja zakonita ovlaštenja izvode iz pristanka onih nad kojim se vlada, da kad god bilo koji oblik vlade postane destruktivan za te ciljeve, pravo je naroda da ga promijeni ili ukine i da uspostavi novu vladu, postavljanje temelja na takvim načelima i organizovanje svojih ovlaštenja u takvom obliku, tako da najbolje utiču na njihovu sigurnost i sreću.“²⁷

U Deklaraciji su na jasan način osnaženi osnovni idejno-teorijski temelji učenja Džona Loka (John Locke) o prirodnom pravu čovjeka i zaštiti njegovih sloboda. Ovom Deklaracijom je američki narod, u borbi protiv apsolutnog despotizma Džordža III (George III) težio političkim i pravnim sredstvima osigurati prije svega prava i slobodu građana.²⁸ Teoriju narodne suverenosti koja je činila bitnu Lokovu doktrinu razvili su i prihvatili mnogi drugi pisci nakon njega da Džeferson i autori iz njegovog vremena više nisu trebali direktno citirati Loka. Činilo se da je Džefersonova osnovna politička ideja bila vjera u iskrenost i sposobnost prosječnog čovjeka bez obzira na društveni položaj, obrazovanje i bogatstvo. Njegove su ideje uglavnom

25 Ibid, str. 175.

26 Procaccini, F., L., „Reconstructing State Republics“, Fordham Law Review vol. 89, br. 5/2021, str. 2180.

27 Originalni tekst Deklaracije o nezavisnosti na engleskom jeziku je dostupan na stranici Nacionalnog arhiva Sjedinjenih Američkih Država, na linku <https://www.archives.gov/founding-docs/declaration-transcript> Stranici pristupljeno 25.08.2022.

28 Deren-Antoljak, Š., „Thomas Jefferson i temelji američke vladavine“, Politička misao XXXI, br. 2/1994, str. 29.

bile utemeljene na činjenici da su kolonije bile pretežno agrarne. Proreкао je da će, kad se ljudi iz poljoprivrede okrenu industriji, uslijediti korupcija.²⁹ Kroz analiranje dokumenata Tomasa Džefersona vidljivo je da je na njega utjecao Džon Lok. Kao što navodi autor Ariel Strauss u svom radu: „postojanje i blizina divljine bili su kritični za razvoj politike koja štiti individualna prava, autonomiju i privatnost koja je eksplicitno utjelovila Lokova načela u Deklaraciji o nezavisnosti“.³⁰ Međutim, umnogim njegovim teorijama, posebnou pogledu individualizma i poštivanja mira i poretka, otišao je dalje od Loka.

Samuel Adams je naveo da Deklaracija nije sadržavala ništa novo u svojoj političkoj filozofiji koja je izvedena od Džona Loka, Algernona Sidnia (Algernon Sidney) i drugih engleskih teoretičara. Džejms Medison (James Madison) ponudio je drugačiju perspektivu: “Cilj je bio tvrditi, a ne otkrivati istinu”.³¹ Adam Smit (Adam Smith), koji je odbacio Lokovu teoriju društvenog ugovora, izveo je u suštini isto razumijevanje prirodnih prava i prirodne dužnosti iz svoje analize ljudske psihologije.³²

Deklaracija o nezavisnosti je bila moralno pravedna i politički valjana. Ako se pravo revolucije ne može uspostaviti na historijskim osnovama, ono ipak čvrsto počiva na etičkim. U suštini ovdje vrijedi pravo kolonista na imenovanje vlade po vlastitom izboru. Svi ljudi su rođeni „jednako slobodni“ i država mora svojim građanima osigurati zaštitu života, slobode, imovine i svi zakoni moraju biti usmjereni na „zajedničku dobrobit“. Zbog toga se kaže da se američka ustavna demokratija temelji na principu da su svi ljudi stvoreni jednaki.³³

29 Reinhardt, J., F., „*Political Philosophy from John Locke to Thomas Jefferson*“, University of Kansas City Law Review vol. 13, br. 2/1944, str. 142.

30 Strauss, A., „*An Enduring American Heritage: A Substantive Due Process Right to Public Wild Lands*“, Environmental Law Reporter vol. 51, br. 1/2021, str. 10029.

31 Britannica. The nature and influence of the Declaration of Independence. Dostupno na: <https://www.britannica.com/topic/Declaration-of-Independence/The-nature-and-influence-of-the-Declaration-of-Independence> Stranici pristupljeno 11.07.2022.

32 Lund, N., „*The Future of the Second Amendment in a Time of Lawless Violence*“, Northwestern University Law Review vol. 116, br. 1/2021, str. 97.

33 Eskridgejr, W., N., „*Original Meaning and Marriage Equality*“, Houston Law Review vol. 54, br. 4/2015, str. 1076.

Od 1952. godine originalni dokument Deklaracije o nezavisnosti nalazi se u izložbenoj dvorani Nacionalnog arhiva u Vošingtonu, D.C. (Washington, D.C).

4. REVOLUCIONARNI RAT (1775-1783)

Posljednji događaj koji obuhvata američku revoluciju je bio Revolucionarni rat koji je trajao u periodu od 1775. do 1783. godine. Do ovakvog esklarinja i pretvaranja situacije u oružani sukob došlo je nakon desetogodišnje pobune protiv pokušaja Velike Britanije da uspostavi veću kontrolu nad kolonijama.

Nakon bitki kod Leksingtona i Konkorda dolazi do opsade grada Bostona i bitke kod Banker Hila (Bunker Hill). Boston je bio središte britanskog garnizona. Glavni čovjek ovog garnizona bio je britanski general Sir Vilijam Hau (William Howe). Kontinentalni kongres u Filadelfiji je glasao za opšte odbrambene mjere i pozvao trupe na čelu sa Džordžom Vošingtonom (George Washington) da okupiraju Boston. Preko 15 000 kolonijalnih vojnika je učestvovalo u napadu na britanski garnizon. Iako se bitka zove Banker Hil, primarno mjesto borbe bilo je Brid Hil (Breed Hill) 17. juna 1775. godine. Iako je broj britanskih vojnika iznosio znatno manje, oko 2300, kolonijalni vojnici nisu bili spremni za britansku artiljeriju i topove.³⁴ Britanska vojska je porazila kolonijalnu vojsku ali je pritom izgubila preko 40% svoje pješađijske jedinice. Ova bitka je pomogla Vošingtonu da uvidi nedostatke i propuste svoje vojske. Također, služila je kao svojevrsna moralna pobjeda zbog toga što su britanski pretrpjeli velike gubitke i prikazana je njihova ranjivost. Regrutacija vojske i postavljanje topova na strateške pozicije natjeralo je generala Haa da napusti grad u proljeće 1776. godine.

Nakon Banker Hila kolonijalna vojska je napala Kanadu. Jedinica pod vodstvom Ričarda Montogmerija (Richard Montgomery) je zauzela Montreal 13. novembra 1775. godine. Druga jedinica pod vodstvom Benedikta Arnolda (Benedict Arnold) je pokušala zauzeti Kvebek (Quebec) ali nisu uspjeli. Komadant Arnold se povlači i pridružuje Montogmeriju. Usljed nemogućnosti da održe opsadu nad

34 Miller, J. C., (1948), *Triumph of Freedom: 1775-1783*, Little Brown and Company, Boston, str. 75.

gradom, te ubistva komadanta Montgomerija, vojska se povlači iz grada.³⁵

Sljedeća važna bitka dogodila se u ljeto 1776. godine u Nju Jorku (New York). Ova bitka je poznata kao bitka za Nju Jork. General Hau i njegov brat, admiral britanske flote, nisu bili ovlašteni da pregovaraju o miru već samo da prihvate pokornost naroda u kolonijama i da po-nude pomilovanje.³⁶ Tokom 2. jula, čak i dok je Kontinentalni kongres glasao o nezavisnosti u Filadelfiji, prvi brodovi armade sa Hauovom vojskom uplovili su bez otpora u njujoršku luku. Tokom jula i augusta njihov broj je rastao tako što je najveća britanska ekspediciona snaga XVIII stoljeća transformisala Steten Ajlend (Staten Island) u drugi najveći grad u Sjevernoj Americi. Bitka je počela 22. augusta 1776. godine. Preko 15.000 britanskih i hesijskih vojnika izvršilo je iskrcavanje u zalivu Grejvsend (Gravesend bay), na jugozapadnoj obali Long Ajlanda (Long Islanda). Zbog toga, mnogi autori nazivaju ovu bitku „Bitka za Long Ajlend“. General Henri Klinton (Henry Clinton) je bio da se vojska podijeli na tri divizije. Dvije divizije bi napravile razor nad američkim trupama koje su bile ulogorene na šumovitim brdima visova Guane³⁷ dok je najveća divizija, od preko 10.000 vojnika, vođena lično generalom Klintonom natjerala Vošingtona na evakuaciju vojske sa Bruklina na Menhetn (Manhattan).³⁸ Nakon uzaludnih pokušaja da zadrži grad, Vošington je odlučio da se povuče. On i general Grin (Greene) željeli su spaliti grad, ali Kongres i ratno vijeće su zabranili takvu namjeru.³⁹

Sve do ljeta 1778. godine vodio se građanski rat ali u junu iste godine Francuska ulazi u rat i on dobija međunarodni karakter.

35 Washington takes command. Britannica. Dostupno na: <https://www.britannica.com/event/American-Revolution/Washington-takes-command> Stranici pristupljeno 22.08.2022.

36 Battle of New York. Britannica. Dostupno na <https://www.britannica.com/event/American-Revolution/Washington-takes-command> Stranici pristupljeno 23.08.2022.

37 Današnje područje groblja Grinvud (Greenwood Cemetary) i Prospekt parka (Prospect Park). Primjedba autora.

38 Wickersty, R. J., *Lost Battlefield: The Disastrous Battle for New York*, American Battlefield Trust, dostupno na: <https://www.battlefields.org/learn/articles/lost-battlefield-disastrous-battle-new-york> Stranici pristupljeno 23.08.2022.

39 Brushnell, H. A., (1904-1918), *American Nation: A History*, Harper & Bros, New York, str. 111.

Francuzi su tajno davali finansijsku i materijalnu pomoć još od 1776. godine. Prva vojna intervencija Francuske odnosila se na slanje vojske i flote pod vodstvom grofa d'Estaing-a.⁴⁰ Iako nisu mogli ući u njuroške luke, vojna flota im je pomogla da razbiju britansku vojsku u Njuportu, Roud Ajlend (Newport, Rhode Island).

Rat se vremenom prebacio sa sjevera na jug. Britanske snage su okupirale Džordžiju (Georgia) i Floridu 1779. godine. Nakon što su napustili Njuport, Britanci su se pozicionirali u Savanu (Savannah). Iste godine Španija se priključuje ratu i pruža podršku kolonijama. Najveće bitke na jugu su se održale u Sjevernoj i Južnoj Karolini. Kolonijalne snage su pretrpile najveće poraze u Čarlstounu (Charlstone), Južna Karolina. Britanski general Klinton je zauzeo Čarlstoun i time zadao težak udarac kolonijalnoj vojsci koja je izgubila preko 5000 vojnika.⁴¹ U međuvremenu, Holandija je pružila i službeno priznanje Sjedinjenim Državama i finansijsku pomoć za rat s tim da je ona i sama bila u posebnom ratu protiv Britanije.⁴² S obzirom da je Velika Britanija poslala znatno manji broj vojnika da ratuju protiv kolonija, taj nedostatak je nadoknadila u bitkama koje su se odvijale na moru. Bitke na moru su se uglavnom vodile između britanskih trupa i europskih saveznika. Na kraju takva strategija je omogućila Francuzima da pomognu u konačnoj predaji britanskih vojnika u Jorktaunu (Yorktown).

Preliminarni članovi mirovne povelje potpisani su 30. novembra 1782. godine a sa mirovnom poveljom potpisanom u Parizu 3. septembra 1783. godine okončan je Revolucionarni rat. Ovom Deklaracijom kolonije se nisu samo među sobom ujedinile, već samo prekinule svoje veze sa Velikom Britanijom.⁴³ Velika Britanija je priznala nezavisnost Sjedinjenih Država s tim da zapadna granica bude do rijeke Misisipi (Mississippi) te prepustila Floridu Španiji. Druge odredbe zahtijevale su plaćanje dugova britanskim građanima,

40 Čarls Hektor, grof d'Estaing, puni naziv Jean-Baptiste-Charles-Henri-Hector, comte d'Estaing, marquis de Saillans. Primjedba autora.

41 Final campaigns in the South and the surrender of Cornwallis. Britannica. Dostupno na: <https://www.britannica.com/event/American-Revolution/Land-campaigns-from-1778> Stranici pristupljeno 23.08.2022.

42 Wallace, W., M., American Revolution. Britannica. Dostupno na: <https://www.britannica.com/event/American-Revolution> Stranici pristupljeno 10.07.2022.

43 Festić, R., (1998), *Opća historija države i prava*, Studentska štamparija Univerziteta, Sarajevo, str. 235.

američko korištenje ribolova Njufaundlenda (Newfoundland) i pošten tretman američkih kolonijalaca lojalnih Britaniji.⁴⁴

5. POSLJEDICE REVOLUCIJE

Američka revolucija je završena krajem Revolucionarnog rata i zvaničnim prekidom odnosa sa Velikom Britanijom. Iako je američko društvo bilo oslobođeno od neprijateljske vlasti, promjene koje su uslijedile stvorile su kako harmoniju tako i nesklad u različitim aspektima američkog društva.

Američka revolucija dovela je do toga da je u bivšim kolonijama postala moguća istinska demokratska politika. Najvažnija neposredna posljedica proglašenja nezavisnosti Amerike bilo je stvaranje pisanih državnih ustava 1776. i 1777. godine. Ovi novi državni ustavi bili su zasnovani na ideji „narodnog suvereniteta”, odnosno moći i autoriteta vlade proizašle iz naroda. Deklaracija je ugrađena u mnoge od ovih ustava radi zaštite prava pojedinaca. Koncepti slobode, jednakosti među ljudima i neprijateljstva prema korupciji postali su inkorporirani kao osnovne vrijednosti liberalnog republikanizma. Novi državni ustavi često su proširivali pravo glasa na usvajanje opšteg prava glasa za muškarce bez ikakvih imovinskih kvalifikacija. Zajedno sa novim ustavima, došlo je do reforme krivičnog zakona koja je eliminisala tako brutalne fizičke kazne kao što su rezanje ušiju i žigovanje, što se još uvijek široko praktikuje u Britaniji.⁴⁵ Revolucija je pomogla političkim, društvenim i ekonomskim aspektima koji će transformisati postrevolucionarnu politiku i društvo, uključujući povećano učešće u politici i upravljanju, pravnu institucionalizaciju vjerske tolerancije i rast i širenje stanovništva.⁴⁶

Kontinentalni kongres je ratifikovao Statut Konfederacije 1781. godine. Njegovi članovi su dozvoljavali svakoj državi jedan glas u Kontinentalnom kongresu. Međutim, ovaj statut je najpoznatiji po

44 Wallace, W., M., *op. cit.*

45 10 Major Effects of American Revolution. Learnodo Newtonic. Dostupno na: <https://learnodo-newtonic.com/american-revolution-effects> Stranici pristupljeno 25.08.2022.

46 The Consequences of American Revolution (a). Florida State College of Jacksonville. Dostupno na: <https://fscj.pressbooks.pub/ushistory/chapter/the-consequences-of-the-american-revolution/> Stranici pristupljeno 25.08.2022.

onome što ne reguliše. Kongres nije dobio ovlaštenje da prikuplja poreze, reguliše vanjsku ili međudržavnu trgovinu ili uspostavlja federalno pravosuđe.⁴⁷

Najvažnija dugoročna ekonomska posljedica revolucije bio je kraj merkantilizma. Britansko carstvo je nametnulo razna ograničenja kolonijalnim ekonomijama, uključujući ograničavanje trgovine, naseljavanja i proizvodnje. Revolucija je otvorila nova tržišta i nove trgovinske odnose. Pobjeda Amerikanaca otvorila je i zapadne teritorije za naseljavanje, što je stvorilo nova domaća tržišta. Amerikanci su počeli stvarati vlastite proizvođače, ne zadovoljavajući se više oslanjanjem na one u Britaniji.⁴⁸

Nekoliko grupa Indijanaca učestvovalo je u američkoj revoluciji. Većina njih stala je na stranu Britanaca u nadi da će britanska pobjeda zaustaviti kontinuiranu kolonijalnu ekspanziju na njihove teritorije. Poglavica Mohawka Thayendanegea bio je jedan od glavnih indijanskih vođa koji su predvodili indijanske, britanske i lojalističke snage u napadima u zapadnom Nju Jorku i Pensilvaniji (Pennsylvania) 1778. i 1779. godine. Nakon rata, u mirovnim pregovorima nije bilo predstavnika Indijanaca. Britanci su dodijelili Sjedinjenim Državama svu zemlju između Apalačkih planina (Appalachian Mountains) i rijeke Misisipi (Mississippi River) iako je ovaj region bio uglavnom nenaseljen bijelcima i uglavnom naseljen Indijancima. Ubrzo nakon sticanja nezavisnosti, Sjedinjene Države su se brzo proširile na zapad. Takvo širenje je vršeno u većini slučajeva sporazumom i upotrebom sile i time se sticala indijanska zemlja. Zbog toga mnogi autori navode da je nezavisnost Sjedinjenih Država „označila početak kraja nezavisnosti i slobode Indijanaca“.⁴⁹

Borba za slobodu navela je mnoge Amerikance da oslobode svoje robove, a većina novih sjevernih država ubrzo je usvojila zakone o postepenoj emancipaciji. Čak je došlo do nekih otpuštanja robova u

47 The Consequences of American Revolution (b). OER Services US History I. Dostupno na: <https://courses.lumenlearning.com/suny-ushistory1ay/chapter/the-consequences-of-the-american-revolution/> Stranici pristupljeno 25.08.2022.

48 The Consequences of American Revolution (c). Humanity Libretexts. Dostupno na: [https://human.libretexts.org/Bookshelves/History/National_History/Book%3A_U.S._History_\(American_YAWP\)/05%3A_The_American_Revolution/5.06%3A_The_Consequences_of_the_American_Revolution](https://human.libretexts.org/Bookshelves/History/National_History/Book%3A_U.S._History_(American_YAWP)/05%3A_The_American_Revolution/5.06%3A_The_Consequences_of_the_American_Revolution) Stranici pristupljeno 25.08.2022.

49 10 Major Effects of American Revolution. *op. cit.*

gornjim dijelovima južnih država. Zbog toga je postojalo slobodno crno stanovništvo na sjeveru dok se isto stanovništvo moralo vratiti nazad u ropstvo na jugu. Ova retorika je pokrenula pokret protiv ropstva i izazvala napetost koja je na došla do kulmiacije 1830-ih i 1840-ih godina i efektivno razdvojila naciju 1850-ih i 1860-ih godina, uvodeći je u Građanski rat.⁵⁰

6. ZAKLJUČAK

Američka revolucija doprinijela je ujedinjenju kolonija u novu zajedničku državu, zasnovanu prvenstveno na slobodi i samostalnosti. Niz događaja koji su prethodili donošenju Deklaracije o nezavisnosti i Revolucionarnom ratu predstavljaju odraz američkog društva, potlačenog od strane britanskog kralja. Kroz cjelokupan tok revolucije, ideja o slobodi i nezavisnosti je bila zastupljena kod kolonijalnog stanovništva. To se može vidjeti u događajima koji su prethodili Revolucionarnom ratu gdje je svaka poveznica sa Velikom Britanijom predstavljala prepreku u daljnjem razvijanju i napretku jedne a kasnije i drugih kolonija. Zbog toga je većina događaja iz tog perioda bitna kako za američku tako i za svjetsku historiju. Donošenjem Deklaracije o nezavisnosti 1776. godine i početkom Revolucionarnog rata počinje druga faza američke revolucije koja je rezultirala nizom krvavih bitki i stravičnim gubicima na obje strane. To je doprinijelo stvaranju nove države tj. unijom država nastalih iz kolonija pod jednom vlašću i sa pisanim ustavom kao glavnim aktom države. Ustavom su regulisane sve tri grane vlasti i država je dobila zvanično priznanje od Velike Britanije 1783. godine. Američka revolucija poboljšala i promijenila način razmišljanja svojih građana te je to bio odlučujući faktor za dalji napredak budućnost američkog društva. Grupe isključene iz neposredne jednakosti, kao što su robovi i žene, crpile su svoje kasnije nadahnuće iz revolucionarnih ideja. Stoga, američka borba za slobodu i nezavisnost je postala globalna borba i revolucionarni duh i ideja revolucije poslužila je kao dobra osnova za druge revolucije kroz historiju.

50 The Consequences of American Revolution (c). *op. cit.*

7. LITERATURA

Knjige i članci:

1. Bancroft, C., (1875), *Footprints of Time: And a Complete Analysis of Our American System of Government*. R. T. Root Publisher, Burlington.
2. Bill for the Impartial Administration of Justice in the Province of Massachusetts, *American Archives: Consisting of a Collection of Authentick Records, State Papers, Debates, and Letters and Other Notices of Publick Affairs*, 111-112-131-132/1837.
3. Brushnell, H. A., (1904-1918), *American Nation: A History*, Harper & Bros, New York.
4. Deren-Antoljak, Š., „Thomas Jefferson i temelji američke vladavine“, *Politička misao* XXXI, br. 2/1994
5. Eskridge jr, W., N., „Original Meaning and Marriage Equality“, *Houston Law Review* vol. 54, br. 4/2015.
6. Festić, R., (1998), *Opća historija države i prava*, Studentska štamparija Univerziteta, Sarajevo.
7. Halapić, E., „Ustav Sjedinjenih Američkih Država (1787) i sudska interpretacija“, *Godišnjak Pravnog fakulteta u Sarajevu*, LV, 2012.
8. Halapić, E., (2015), *Vrhovni sud Sjedinjenih Američkih Država (1790-2005)*, Pravni fakultet Univerziteta u Sarajevu, Sarajevo.
9. Halapić, E., (2019), *Kratki uvod u angloameričko pravo*, Pravni fakultet Univerziteta u Sarajevu, Sarajevo.
10. Harlov, R., V., Adams, S., (1923), *Promoter of the American Revolution: A Study in Psychology & Politics*, Henry Holt and Company, New York.
11. Hildreth, R., (1849), *History of the United States of America, from the Discovery of the Continent to the End of the Sixteenth Congress*, Harper & Bros., Publishers, New York.
12. Leahy, J., E., „Flamboyant Protest, the First Amendment and the Boston Tea Party“, *Brooklyn Law Review* vol. 36, br. 2/1970.
13. Lund, N., „The Future of the Second Amendment in a Time of Lawless Violence“, *Northwestern University Law Review* vol. 116, br. 1/2021.
14. Miller, J. C., (1948), *Triumph of Freedom: 1775-1783*, Little Brown and Company, Boston.

15. Peck, A., „Revisiting the Original Tea Party: The Historical Roots of Regulating Food Consumption in America“, *UMKC Law Review* vol. 80, br. 1/2011.
16. Procaccini, F., L., „Reconstructing State Republics“, *Fordham Law Review* vol. 89, br. 5/2021
17. Reinhardt, J., F., „Political Philosophy from John Locke to Thomas Jefferson“, *University of Kansas City Law Review* vol. 13, br. 2/1944.
18. Schlesinger, A., M., (1918), *Colonial Merchants and the American Revolution, 1763-1776*, Columbia University, New York.
19. Strauss, A., „An Enduring American Heritage: A Substantive Due Process Right to Public Wild Lands“, *Environmental Law Reporter* vol. 51, br. 1/2021.
20. Webster, H., (1920), *Historical Source Book*, D. C. Heath & Co., Boston.
21. Wroth, L., K., Zobel, H., B., „The Boston Massacre Trials“, *American Bar Association Journal* vol. 55, br. 4/1969.

Web izvori:

1. 10 Major Effects of American Revolution. Learnodo Newtonic. Dostupno na <https://learnodo-newtonic.com/american-revolution-effects> Stranici pristupljeno 25.08.2022.
2. Battle of New York. Britannica. Dostupno na <https://www.britannica.com/event/American-Revolution/Washington-takes-command> Stranici pristupljeno 23.08.2022.
3. Britannica. The nature and influence of the Declaration of Independence. Dostupno na: <https://www.britannica.com/topic/Declaration-of-Independence/The-nature-and-influence-of-the-Declaration-of-Independence> Stranici pristupljeno 11.07.2022.
4. Declaration of Independence: A Transcript. National Archives. Dostupno na <https://www.archives.gov/founding-docs/declaration-transcript> Stranici pristupljeno 25.08.2022.
5. Eisenhuth, C., The Coercive (Intolerable) Acts of 1774. Dostupno na Mount Vernon <https://www.mountvernon.org/library/digitalhistory/digital-encyclopedia/article/the-coercive-intolerable-acts-of-1774/> Stranici pristupljeno 09.07.2022.

6. Final campaigns in the South and the surrender of Cornwallis. Britannica. Dostupno na <https://www.britannica.com/event/American-Revolution/Land-campaigns-from-1778> Stranici pristupljeno 23.08.2022.
7. History. Stamp Act. dostupno na: <https://www.history.com/topics/american-revolution/stamp-act> Stranici pristupljeno 08.07.2022.
8. History. Tea Act. dostupno na: <https://www.history.com/topics/american-revolution/tea-act> Stranici pristupljeno 09.07.2022.
9. History. Townshend Acts. dostupno na: <https://www.history.com/topics/american-revolution/townshend-acts> Stranici pristupljeno 09.07.2022.
10. Lexington and Concord. American Battlefield Trust. Dostupno na <https://www.battlefields.org/learn/revolutionary-war/battles/lexington-and-concord> Stranici pristupljeno 10.07.2022.
11. Smithsonian. Andrew Oliver, dostupno na: https://www.si.edu/object/npg_NPG.78.218 Stranici pristupljeno 08.07.2022.
12. The Consequences of American Revolution (a). Florida State College of Jacksonville. Dostupno na <https://fscj.pressbooks.pub/ushistory/chapter/the-consequences-of-the-american-revolution/> Stranici pristupljeno 25.08.2022.
13. The Consequences of American Revolution (c). Humanity Libretexts. Dostupno na [https://human.libretexts.org/Bookshelves/History/National_History/Book%3A_U.S._History_\(American_YAWP\)/05%3A_The_American_Revolution/5.06%3A_The_Consequences_of_the_American_Revolution](https://human.libretexts.org/Bookshelves/History/National_History/Book%3A_U.S._History_(American_YAWP)/05%3A_The_American_Revolution/5.06%3A_The_Consequences_of_the_American_Revolution) Stranici pristupljeno 25.08.2022.
14. The Consequences of American Revolution (b). OER Services US History I. Dostupno na <https://courses.lumenlearning.com/suny-ushistory1ay/chapter/the-consequences-of-the-american-revolution/> Stranici pristupljeno 25.08.2022,
15. The History Junkie. Captain John Parker dostupno na: <https://thehistoryjunkie.com/captain-john-parker-facts/> Stranici pristupljeno 10.07.2022.
16. The Quartering Act, American Battlefield Trust. Dostupno na: <https://www.battlefields.org/learn/articles/quartering-act> Stranici pristupljeno 10.07.2022.

17. Wallace, W., M., American Revolution. Britannica. Dostupno na: <https://www.britannica.com/event/American-Revolution> Stranici pristupljeno 10.07.2022.
18. Washington takes command. Britannica. Dostupno na <https://www.britannica.com/event/American-Revolution/Washington-takes-command> Stranici pristupljeno 22.08.2022.
19. Wickersty, R. J., *Lost Battlefield: The Disastrous Battle for New York*, American Battlefield Trust, dostupno na <https://www.battlefields.org/learn/articles/lost-battlefield-disastrous-battle-new-york> Stranici pristupljeno 23.08.2022.

AMERICAN REVOLUTION: CAUSES AND CONSEQUENCES

Haris Silajdžić, LL.M.

PhD candidate at Faculty of Law, University of Sarajevo

e-mail: harissilajdzic@hotmail.com

ABSTRACT

The aim of this paper is to show the causes and consequences of the American Revolution. The American Revolution represents one of the first revolutions that brought the most significant changes in the entire state system. In the first part of this paper, seven events that preceded the Revolutionary War were explained. The second part of this paper is devoted to the adoption of the Declaration of Independence in 1776. Through the third part, which refers to the Revolutionary War, are explained the courses of the war, the most significant battles and the influence and entry of other countries into the war. The last part of this paper refers to the short-term and long-term consequences of the American Revolution. Historical and dogmatic-normative methods were used in this paper. Conclusion it the last part of this paper.

Key words: *American Revolution, Declaration of Independence 1776, Revolutionary War, causes of the American Revolution, consequences of the American Revolution*